

wschodni, przez cały dzień mnoga kramstwo i spustoszenie; bo przynierze z Assyryjskimi stanowi, i oliwe do Egyp- tu wyjosi.

2. Ma też Pan poswarcz z Judy, a nawiadzi Jakuba według dróg jego, według spraw jego odda mu.

3. Jeszcze w żywiole za pięć dzier- ży * Izraela swego, a mocą swoja nie- zmie sobie pozywał * z Bogiem. Pan z Aniołem, mówiąc, sobie poczytał z Aniołem, a przemagał; płatał i prosi- go; w Betelu go znataż, i tam mówią z nami.

5. Toż jest Pan, Bóg zastępów Pan jest panietne * imię jego.

II. 6. Przecząc się ty do Boga swego nawiadzi, milostierdza i sadu przestregaj, a oczekuj zawady na Boga swego, a szale fałszywe; gwałt, uniutował.

8. I mówią Efraim: Zaistnie zbogacikiem sie, nabylem sobie bogactw we wszyst- kich pracach moich, nie znajda przy rokach, a roztargam zawarcie serca ich, i potrech tam jak lew, jako zwierz dziki szarpając ich.

9. Zgimnienie twoje z ciebie, o Izraelu! ale za mnie wspomozanie twoje.

10. Gdzież jest król twój? gdzież jest? Niech cię zachowa we wzrostach dwóch! I sędziowie twoi, o któryches mówią: Daj mi króla i ksa-

11. Dalem ci tedy króla * w zapal- czości mojej, alem go odjaz w zagine- wanu mojen. *¹Sam.8,5. r 15,23. r 16,1

12. Zwapania jest nieprawość Efrai- mowa, schowany jest grzech jego 13. Bolesci rodacz, ogarnia go; on synem niemądrym, bo inaczej nie zosta- wali tak dluco w żywiole malutki V. 14. Z ręki grubo wyhamie ich, od śmierci wykupie ich. O śmiertel! będę śmiertcia twoja; o grobie! będę skaza- niem * twojem; żałosć skryta, będąc od oczów moich. * 1Kor.15,35.

15. Bo on między braćmi owego przy- niesie; pierwże jednak przyjazie wiatr ze wschodu, wiatr Pański od puszczy występujący, i wysuszy żródło jego, wy- suszy i zdroj jego; one rozhrywci skar- by wszelkiego naczynia pożądanego.

VI. 16. Samaryja będzie spustoszona,

gdź mawiał Efraim, strach bywał, bo

był wywyższony w Izraelu; ale gdy

zgryzł się przy Baalu, tedy umarł;

od miecea upadła, malmęcy jef * roz-

traceni będą, a brzemienne jef rozcieńce miktę się w nich dobrowilnie; ho się odwroci zapalezywość moja od nich

5. Bede Izraelowi jako ross, te się rozwinie jako lilia, a zapuści korzenie swe jako Liban.

6. Rozrosna się gałęzie jego, a ozołała, jego będzie jako olwne drzewo, a woń jego jako Libanńska.

7. Nawróci się, aby siedzieli pod cieniem jego, ozyja, jako zboże, i puszcza się jako winna macica, której pa- matka będzie jako wino Libańska. Efraimie, cóż mi już do bałwanów?

Ja em wyszłam, i wojęże na cię; Jam jest jałda joda zielona, ze minie się owoc twój znalaż.

II. 9. Kto madzy, niech to zrozumie, a kto roztropny, niech to pozna; ho drogi Pańskie sa proste, a sprawiedliwi po nich chodzą będą; ale przestępcy na nich upadnia.

Proroctwo Joełowe.

ROZDZIAŁ I

1. Ogłasza tużownie Jodekemu beni Bozo I—4. II. po- ku po pokuciu j—12. III. na sposobie tej pokuciu III. po pokuciu j—20.

O Izraelu! nawróć się całe do Pana, Boga swego; albowiemś upadł dla nie- prawości twojej.

2. Wezmijcie z sobą słowa, i na- wróćcie się do Pana, mówcie do niego: Odpuść wszystkie nieprawości, a daj to, eo jest dobrego, tedyż oddamy całe wagę * naszych. *¹Zaq.13,15.

3. Assur nie wyhami nas, na konach jeżdzić nie będziemy, i nie rzezemy wieczę roboćce rąk naszych: Wyście bogowie nasi; ho w tobie sierotka znaj- duje miłosierdzie.

4. Uzdrowię odwroćme ich, a roz-

8. Narzekaj, jako panna przepasana woren nad meżem młodości swojej.

9. Objeta jest śniadina i mokra ofiara od domu Pańskiego; płaczą kapłani, stuhu Pańskiego.

10. Spuszczenie jest pole, i smuci się ziemia, przeżo, że popswano zboże; w uszy wszyscy obywatele tej ziemi! Wszystka dlia pszanczy, narzekają winiarzy dlia pszanczy i dla jeczenia; bo grzędzio zbiwo polne.

12. Winna macica uschła, a figowe drzewo uwiedle; drzewo granatowe i palma, i jabol, i wszystkie drzewa polne poschły, i wszesle aginęło od synów ludz- kich.

III. 13. Przepaszcie się, a płaciecie, o kapłani! narzekajcie śladzy oltarza; i narzekajcie alegatice w nocy w worach, study Boga mojego! ho zawiciagniona jest od domu Boga waszego ofiara śmie- dnia i ofiara mokra.

14. Poświecie post, * zwołajcie zgromadzenia, zbiżecie starców i wszyskich obywatali ziemi do domu Pana Boga waszego, i wokajcie do Pana: *¹Ioz.2,15.

15. Ach biada, na tem dñien ho bli- skie jest * dñień Pański, a przychodzi jak to spustoszenie od Wszelkumonego, *¹Ioz.15,6.

ROZDZIAŁ XIII.

1. Przypomina przeszta, sława Efraimczyka 1—8. II. i Boże dobrociestwa 4—5. III. niuwiażecie 6—7. IV. ponate Boza 7—13. V. Qilewica pokuciem 14,15. VI. prototor o skuzelin Samari 16.

Gdy mawiał Efraim, strach bywał, bo był wywyższony w Izraelu; ale gdy zgrzyzł się przy Baalu, tedy umarł;

16. Izali przed oczyna naszemi nie zginąć żywnoścę, a z domu Boga naszego radość i wesołość?

17. Pognią ziarna pod skibami swoimi, spustoszone są guma, zburzone są szpichlerze; bo wyciszoła zboże.

18. Czemu wrząca hydja? Blakają się stada wołów, że nie mają pastwisk, na wiatr i tuzdy owieć wygnedy?

19. Do ciebie wólam, o Panie! bo ogień pożar pastwiska na puszczę a płynie, popalił wszystkie drzewa polne;

20. Także i zwierzęta polne rycza do ciebie, przeto, że wyrządy strumienie w milosterdziu, i zastrzący ziego.

II. 12. A przetóż jeszczże i teraz mów Pan: Nawróciecie * sie do mnie samego całym sercem, i w poście i w płaczu i w kwieleniu.

13. Rozdrożycie serce wasze a niej wasze, i nawróciecie się do Pana, Boga waszego; boż on * jest lastawy i miłosierny, nierzeczyku gniewu, a hojny w milosterdziu, i zastrzący ziego.

14. Któ wie, nie obrócieli * sie, a nie bedzieli miu * zał, i nie zostawili po sobie bogosławieswia na śniadnię i momkra ofiary Panu, Bugu waszemu. *Jonas 3.9.

15. Trąbcie w trąbę * na Syonie, powiadźecie post, zwotocie zergomadzenie.

16. Zgromadźcie lud, poświęćcie zgromadzenie, zbierecie starców, znięcie maluczki i ssace pierś; niech wynajdzie obłubieniec z żonicy swojej, a oħlubienica z pokój swej.

17. Kapłani, studź Panisy, między przejścionkiem i ołtarzem nich piazaż i mówią: Przepuš, Panie! ludowi twemu, a nie daj dziedzictwa swego na poħabienie, aby nad nimi pogromie panować miej. Przezżaby * mówiono miedzy narodami: Gdzież jest Bóg ich?

III. 18. I zapali sie Pan miłoscią ku ziemii swojej, a zmiltuje sie nad ludem swoim.

19. I orwie sie Pan, a rzecze do ludu swego: Oto Ja posie wam zboże, i moszcz, i oliwę, a bedziecie niemi nascieni, i nie podam was wiejszej na poħabienie między pagan.

20. Bo pōmocne wojsko oddałę od was, a zapelęte je do ziemii suchej i spustoszonę; przedni huf jego obroci się ku morzu wschodniemu, a koniec jego ku morzu ostatecznemu, i wynajzie ziego smród i gemitosz, choć sobie haraż.

21. Nie bój sie, ziemio! wesel się a raduj sie; bo Pan wielka rzeczy użyni.

22. Nie bojcie sie zwierzęta pól miedzy, * niehosa sie poruszą, soñce jaich, boč wrosto pastwisko na pustum,

JOEL 2. 3.

a drzewa przynoszą owoce swoje, figowe miodemianiska za wszelkotnie, a dziozowe i macica winna wydawać moc wezcię.

23. I wy, synowie * Syoñscy! wieselcie się i radujcie się w Panu, Bugu waszym; bo wam da deszcz wzorszny, a zeszle wam deszcz obfitły w Jesieni i na wiosnę. *Istaj.10. Ezech.34.26.

24. I beda guma, zboże * napelnione, a prasy opływać będą moszczem i oliwą. *Przy s.10.

25. A tak nagrodę wam lata, które zjadka * szarafota, czerv, chrząszcze i gąsienice, wojsko moje wielkie, którym pośpaki na was.

26. Tedy jedzcie być bedziecie, a na styczeni * będąc chwałici bedziecie imię Pana, Boga swego, który uczynił z wasi dniazw rzeczy, i nie bedzie pohadzony lud mój na wieki. *Jes.1.4. *Mojs.5.10.

27. I dowiecie się, żem Ja jest w pośród Izraela, a zem Ja Panem, Bogiem waszym, a że niemaz inszegó; bo nie będzie poħabiony lud mój na wieki. 10. Przekujele lemiesz wasze na miecze, a kosi wasze na oszczepy; kto skaby, niech rzeče: Moenym ja.

28. A potem wyleje * Ducha mego na wszelkie ciało, a prorokowa będą synowie wasi i córki wasze na oszczepy na wieki; a że niemaz inszegó; a młodobiecy wasi wiadżu widzieć będą. *Istaj.4.5. Die.2.11.

29. Nawet i na służgi i na służebnice wyleje w one dni Ducha mego.

30. I dam endu na niebie i na zemi, krew i głęgi i stupi dymowe.

31. Słońce obroti się w ciemność, a miesiąc w krew, pierwii niz dzień Państki wielki i straszny przyjdzie. *Istaj.13.16. Ezech.32.7. Jes.3.15. Mat.24.29. Mark.13.24. Dan.21.25.

32. Wzakże stanie sie, że ktorystolik wychwywał imienia Państkiego, wyhawiany byłtwe; ho na górze Syon i w Jerozalemie będzie wyjawienie, jako rzek Pan, to jest w ostakach, których Pan powraca.

1. Big grzi karatem nieprzyjaciolom ludu swego obiecie te. Bo otw w one dni i w on ożas, gdy narwoc pojmamy lud i judezi i jerozalemski.

2. Zgromadźce déz wszystkie narody, i sprowadźe je na dolinę Jozafat, i bedę sie tam z nimi sadzić o lud swój, i o drodze swoje Izraelskie, które rozwieleją się; bo Pan wielka rzeczy użyni.

3. Przed obliczeniem jego ziemia zarazy, niehosa sie poruszą, soñce jaich, boč wrosto pastwisko na pustum,

4. Ale wy cóż przewięcko mnie macie o Tytaniccy i Sydonicy i wszystkie granice Filistynske? Izali wy mnie na grodę czynicie? Jeżli mi tak nagrodę czynicie, snadnieć i predko ja obróć nagrodę waszegó wasze.

5. Który srebro moje i złoto moje zabieracie, a klejnoty moje wybiorne wnioscie do kościółów swoich;

6. Asynów Judzki i synów Jeruzalem-skich sprzedacie synom Jawanowym, abyścę ich oddaćcie od granic ich. *Jer.1.4.

7. Oto ja wrzudzę ich z tego miejsca, na kłosęcie ich zaprzedałam, a obróć na grodę waszegó wasze.

8. I zaprzedałam synów waszych i córki was, w rete syjonu Judzkiach, i zaprzedałam ich Segejzyton do narodu dalekiego; bo Pan mówią.

9. Obwołajcie to między narodami, ogłosicie wojne, pobudzcie mocarzów, niech przysiągną a dadażą się najęte wszyscy wojownicy walczeni.

10. Zgrondadzie się, a zbieżcie się wszystkie narody okoliczne, zbierecie się; spraw to, o Panie! że tam zstąpią, morderce twoi.

11. Zgrondadzie się, a zbieżcie się narody na dolinę Jozafat; ho tam siebedę, abym sadził wszysktke narody wojownicy.

12. Niech się ocuca i przyciągną te narody na dolinę Jozafat; ho tam siebie, abyścę sadził wszysktke narody w dolinie posiedzenia; ho bielski jest zbrojny.

13. Zapuścicie * sierp, ho się dostało zanino; pojdzicie, zastapcie, bo pełna jest prasze; opływajcie kadez, ho wiele jest złocieli.

14. Gromady, gromady, leżec ledzą w dolinie posiedzenia; ho bielski jest dziedzicem Państki w dolinie posiedzenia.

15. Słońce i miesiąc * zacnia się, a gwiazdy stracą jasność swoj. *Jer.2.31.

16. Nadiż Pan z Syoni * zarycz, a z Jerozalem wyda głos swój, tak, że zadrża niehosa i ziemia: *Jer.25.30. Amos.1.2.

II. Ale Pan jest nieieczka Indu swego i sila synu Izraelijskich.

17. I * dowiecie się, żem ja Pan, Bóg wasz, mieszkający na Syonie, górze świętohliwości swojej; a tak Jerozalem bedzie święte, a oby nie, przejdą wiecej przez nie.

3. O lud téz mój los miotali, a dawali

18. I stanę się dnia ogień; że góry * kropią leda * moszczem, a pagorki nionem; bo wyjeżdżali krew niewinną optywając mlekiem, i wszystkie strumienie w ziemi ich. 19. Judza leba pełne wody, a z domu Pańskiego wynudźże źródło, które oblieje a Jerozalem od narodu do narodu; doline Sytym. Amos.3.13. + Ezech.47.1.

ROZDZIAŁ II.

1. Gasię przekonania Amosa 1. 2.-5. 11. Od czasu narodzenia króla Kain Bośi Syryjskim 2.-5. III. Flistryckiem 6.-8. IV. Tyryckiem 9.-10. V. Edaneczkiem 11. XII. W. Amoniteckiem 13.-15.

Słowa Amosa, który był między pasto- rzami * z Tekta, które widział o Izra- elu za dni Uzjasa, króla Judzkiego, i za dni Jerooboama, syna Jozafata, króla Izraelskiego, dwa lata przed trze- sieniem *** ziemii. *** Kon.36.1. tt 2 Krol.14.23. *** Zech.14.5.

II. 1. I rzek: Zaryczy Pan * z Syoni, z Jeruzalem i glos swój, i będą wstępki synów Amonowskich, owszem, dla czterech, nie przepuszcze mi, przeto, iż rozciążli brzemiennie w Galad, tylko alij rozzerały granice swoje;

14. Ale roznice ogień na murze Rabby, który poże pałace jego z krzykiem w dniu wojny, i zwichrem w dzieni nie- pogody.

15. I pojedzie król * ich w niewole, on i kiszęta jego z nim, mówi Pan. * Jer.49.3.

ROZDZIAŁ II.

I. Przeprócka Małeczkiem 1.-3. II. Judeje 4.-5. III. Tarczakiem, który graczem wyrka 6.-8. IV. Boże dobrociem, w którym 9.-16.

6. Tak mówi Pan: Dla trzech wstępków Gazy, owszem, dla czterech, nie przepuszcze im, przeto, że ich pojmanie w więzienie wieczne podawałi Edomczykom; 7. Ale posłe ogień na mur Gazy, który pożre palace jej.

8. Wykorzenie té obywateł z Azotu, i tego, który trzyma sceptr z Aszalonu, i obroć ręce moje przeciwko Akkaronowi, że zginie osiątek Fliftynów, mówi Pan.

IV. 9. Tak mówi Pan: Dla trzech wstępków Tyru, owszem, dla czterech, nie przepuszcze mi, przeto, że ich w więzienie wieczne podali Edomczykom, a nie wspomnieli na przymerze braterskie;

18. I stanę się dnia ogień na miar Tyrski, który pożre pałace jego.

V. 11. Tak mówi Pan: Dla trzech wstępników Edoma, owszem, dla czterech, nie przepuszcze mi, przeto, że zapozorawczy w sobie wszelką litoszę swoje prze- śladując mieczem brata swego, agniewem swym ustawicznym pałk, owszem, zapal- czość jego rozsila się bez przestania;

12. Ale posłe ogień na Teman, i po- zre pałace w Boczu.

VI. 13. Tak mówi Pan: Dla trzech wstępników synów Amonowych, owszem, dla czterech, nie przepuszcze mi, przeto, iż rozciążli brzemiennie w Galad, tylko alij rozzerały granice swoje;

14. Ale roznice ogień na murze Rabby, który poże pałace jego z krzykiem w dniu wojny, i zwichrem w dzieni nie- pogody.

15. I pojedzie król * ich w niewole, on i kiszęta jego z nim, mówi Pan. * Jer.49.3.

Proroczeńwo Amosowe.

10. Ale posłe ogień na miar Tyrski, który pożre pałace jego.

V. 11. Tak mówi Pan: Dla trzech wstępników Edoma, owszem, dla czterech, nie przepuszcze mi, przeto, że zapozorawczy w sobie wszelką litoszę swoje prze- śladując mieczem brata swego, agniewem swym ustawicznym pałk, owszem, zapal- czość jego rozsila się bez przestania;

12. Ale posłe ogień na Teman, i po- zre pałace w Boczu.

VI. 13. Tak mówi Pan: Dla trzech wstępników synów Amonowych, owszem, dla czterech, nie przepuszcze mi, przeto, iż rozciążli brzemiennie w Galad, tylko alij rozzerały granice swoje;

14. Ale roznice ogień na murze Rabby, który poże pałace jego z krzykiem w dniu wojny, i zwichrem w dzieni nie- pogody.

15. I pojedzie król * ich w niewole, on i kiszęta jego z nim, mówi Pan. * Jer.49.3.

16. I oczyszczę tych, których krwi nie czysta; a Pan * mieszka na Syonie. * Ps.9.12. 74.2.

17. Któż usłysza, aby na proch po- tarli głowy ubogich, a drogo pokonych powracają; nadto syn i ojciec jego wchodzi do jednej dziewki, aby splu- gawili imie wielobóstwa mojej;

18. I na szatach zastawionych kłania- ja się przy każdym ołtarzu, a wino tych, co podpalid pod kaźm, pija w domu ho- gów swoich.

19. Chociażem Ja, wytracił Amo- rejszczyka * od oblicza ich, którego wy- sołość była jako wysokość cedrów acz- kolwiek warownie stała jak dąb, wszak- żem skazih owoc jego z wierzchu, a ko- rzenie jego ze spodka.

20. A was wyrokiem * z ziemi Egip- skiej, i prowadziłem was po puszczy ezerdziesci lat, żebyście posiedli ziemię Amorejszczyka. * Ps.21.24. * Ps.102.31. + Amos.7.12.

21. Nadto wzbiłałem z synów wa- szych proroków, a z młodzieńcy wa- szych Nazarejczyków; izali nie tak jest, o synowie Izraelowi? mówi Pan.

22. Ale olesie wynapawał Nazarejczyków winem; a prorok zakrzewiłaś, mówiąc: * Nie prorokujcie.

23. Oto ja, sejne ziemię waszą, tak jako ciśnie woź napakowany snapami.

24. I zginie ucieczka od predkiego, a mocarz nie pokrzyki mocy swojej, i duży nie wybawi duszy swojej.

25. A ten, który trzyma kruk, nie ostoi sie, i predki na nogi swe nie ucieče, a ten, który jedzi na koniu, nie zachowa duszy swej;

26. Ale i rycerz serca zmęczonego mie- dzy mocarzami nago ucieče w on dzień, mówi Pan.

27. Bo dnia onego, którego Izraela nawiedze dla przestępstwa jego, nawie- drę też ołtarze w Betel, i odcięte będą rogi ołtarza, tak, że na ziemię upadną;

28. I uderzę dom zimy o dom lata, a zgina domy z kości słoniowej, a domy przeciwko wan, synowie Izraelscy! prze-

ROZDZIAŁ III.

I. Przeprócka Izraelczykom dla niedzielnosci 1.-6. II. Rogatnia, aby solo lece 7. 8. III. Fogatnia i trytepli, 9. 10. IV. I kant za nie przemna 11.-15.

Skuchające słowa tego, które mówi Pan przeciwko wan, synowie Izraelscy! prze-